

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. birželio 22 d.
(OR. en)

10592/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0192 (COD)

AGRI 286
AGRIFIN 60
CODEC 989

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. birželio 22 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretariatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 296 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl perėjimo nuo ūkių apskaitos duomenų tinklo prie ūkių tvarumo duomenų tinklo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 296 final.

Priedama: COM(2022) 296 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 06 22
COM(2022) 296 final

2022/0192 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl perėjimo nuo ūkių apskaitos duomenų tinklo prie ūkių tvarumo duomenų
tinklo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009**

{SWD(2022) 166 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Ūkių apskaitos duomenų tinklo pagrindinis aktas (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009) turi būti iš dalies pakeistas, kaip nurodyta 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikate „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ir jos veiksmų plane. Komisija paskelbė ketinanti pereiti nuo ūkių apskaitos duomenų tinklo (toliau – ŪADT) prie ūkių tvarumo duomenų tinklo (toliau – ŪTDT).

ŪADT yra unikalus mikroekonominių ir apskaitos duomenų, kasmet gaunamų iš daugiau nei 80 000 ES ūkių, šaltinis. Juo naudojantis galima įvertinti ūkių ekonominę ir finansinę padėtį nuo 1965 m. Komisija pateikia suderintą metodiką ir bendrą klausimyną, o valstybės narės renka, tikrina ir teikia duomenis. ŪTDT papildys šį aplinkos ir socialinį aspektą.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Ūkių lygmens duomenys ir informacija turi būti patikimi ir aukštos kokybės, kad politikos formuotojai, ūkininkai ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys galėtų priimti tinkamus įrodymais grįstus sprendimus.

ŪADT buvo laikoma veiksminga ir tinkama priemone, skirta papildomiems aplinkos ir socialiniams kintamiesiems rinkti ūkio lygmeniu kartu su šiuo metu renkama ekonomine ir su pajamomis susijusiais kintamaisiais.

ES lygmeniu renkami tam tikri ūkio lygmens duomenys, susiję su BŽŪP politikos poreikiais, pavyzdžiui:

- (1) *Integruotos ūkių statistikos (toliau – IŪS)*¹ paskirtis – pateikti palyginamus duomenis apie ES žemės ūkio valdas. Duomenys iš visų žemės ūkio valdų renkami kas 10 metų (surašomi duomenys), o tarpiniai atrankiniai tyrimai atliekami kas 3 ar 4 metus. Valstybės narės renka informaciją iš atskirų žemės ūkio valdų ir duomenys perduodami Eurostatui. Renkama informacija apie: žemės naudojimą, gyvulių skaičių, kaimo plėtrą, ūkio valdymą ir žemės ūkio darbuotojus (įskaitant amžių, lytį ir ryšį su žemės ūkio valdos savininku). Apibendrinti rezultatai pateikiami viešai. Prieiga prie individualių ūkių duomenų yra apribota. IŪS yra ŪADT duomenų ekstrapoliavimo pagrindas.
- (2) BŽŪP *integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS)*² sukurta ūkininkams skirtiems mokėjimams administruoti ir kontroliuoti. Ši sistema taikoma visoms paramos pajamoms schemoms (privalomoms ir neprivalomoms), taip pat tam tikroms paramos kaimo plėtrai priemonėms, pagal kurias parama skiriama atsižvelgiant į ūkininko turimų hektarų ar gyvūnų skaičių. IAKS duomenų bazė, be kita ko, apima šią informaciją: visų ES žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 (OL L 200, 2018 8 7, p. 1–29).

² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549–607).

duomenis (žemės sklypų identifikavimo sistema (ŽSIS)), kompiuterinę ES šalių, kuriose taikomos su gyvūnais susijusios pagalbos schemas, gyvūnų duomenų bazę³.

- (3) Būsime Komisijos įgyvendinimo reglamente⁴ bus nustatyta, kad, be BŽŪP stebėsenos ir vertinimo sistemos duomenų, kurie renkami nacionaliniu, o kartais ir regioniniu lygmeniu, BŽŪP stebėsenos ir vertinimo tikslais ES lygmeniu bus renkami tam tikri atskirų ūkių lygmens duomenys. Valstybės narės Komisijai suderintu būdu teiks tam tikrus BŽŪP paramos gavėjų duomenis.

Visos minėtos duomenų bazės sukurtos skirtingais tikslais, jose renkami ne visai tie patys duomenys ir informacija. Tačiau šias (ir kitas) duomenų bases yra galimybė susieti su ŪTDT duomenimis. IAKS ir būsima BŽŪP stebėsenos ir vertinimo duomenų bazė su atskirų ūkių lygmens duomenimis apima plačiai naudojamą BŽŪP paramos gavėjo ID. ŪTDT antrinės teisės aktuose bus nagrinėjama galimybė ūkių duomenis susieti su BŽŪP paramos gavėjo ID, kad būtų galima keistis informacija tarp šių duomenų bazių – šią sąsają praktiškai sukurti gali būti sudėtinga, nes paramos gavėjo ID ne visada atitinka (vieną) ūkį. Todėl ŪTDT planuojama įvesti unikalų ūkio ID – jis galėtų būti įvestas, pavyzdžiui, IŪS, ir padėti susieti IŪS ir ŪTDT duomenis. Norint susieti duomenų bases, kiekvienos duomenų bazės atveju reikėtų pritaikyti tam tikrus elementus (teisės aktą, sistemą ar rinkimo metodus). Todėl, net jei ŪTDT numato sąveikumo galimybę, kitos duomenų bazės ir sistemos turi ją atitikti.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šiuo metu vyksta Direktyvos 2009/128/EB (Tausiojo pesticidų naudojimo direktyvos)⁵ keitimo procesas. Komisijos pasiūlymu siekiama, be kita ko, nustatyti elektroninio tam tikros informacijos apie profesionalių naudotojų (įskaitant ūkininkus) pesticidų naudojimą ir nechemines pasėlių apsaugos priemonės įrašymo reikalavimus. Ateityje, jei šis teisės aktas bus priimtas, šie duomenys galėtų tapti ŪTDT duomenų apie pesticidus ekstrapoliavimo pagrindu. Duomenų valdymo aktas ([COM\(2020\) 767](#)) ir [siūlomas Duomenų aktas](#) (šiuo metu vyksta teisėkūros procesas) galėtų atverti naujų galimybių, kuriomis būtų galima pasinaudoti siūlomame teisės akte, visų pirma susijusių su naujomis duomenų rinkimo metodikomis ir naujais duomenų šaltiniais, kurie atitiktų tikslą mažinti ūkininkų ir valstybių narių išlaidas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Nuostatų, būtinų BŽŪP tikslams įgyvendinti, teisinis pagrindas – Europos bendrijos steigimo sutarties 43 straipsnio 2 dalis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Subsidiarumo principas taikomas, nes pasiūlymas nepriklauso išimtinai ES kompetencijai.

Remiantis plačiai naudojamu ŪADT duomenų tinklu, ŪTDT bus naudinga ir veiksminga priemonė, leisianti ES prisidėti prie BŽŪP tikslų ir valstybėms narėms bei ES prieiti prie ūkio lygmens ekonominių, aplinkos ir socialinių duomenų bei informacijos. Kaip ir ŪADT atveju,

³ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/financial-assurance/managing-payments_lt.

⁴ Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115 dėl BŽŪP strateginių planų vertinimo ir informacijos, reikalingos stebėsenai vykdyti ir vertinimui atlikti, teikimo.

⁵ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

pagal ŪTDT bus atliekamas bendras ir suderintas tyrimas siekiant surinkti ūkio lygmens duomenis ir užtikrinti duomenų palyginamumą ES lygmeniu.

Pasiūlymas dėl šio reglamento parengtas siekiant paremti valstybes nares bei ūkininkus ir sumažinti jų našta, kartu geriau užtikrinant ŪTDT ūkio lygmens duomenų kokybę ir palyginamumą.

Vieni iš pagrindinių ŪTDT duomenų (įskaitant ekonominius, aplinkos ir socialinius) kriterijų yra suderinamumas ir palyginamumas. Valstybės narės negali pasiekti reikiamo suderinamumo ir palyginamumo, jei nėra aiškos Europos sistemos, t. y. ES teisės aktu, kuriuose būtų nustatytos bendros apibrėžtys, duomenų teikimo forma ir kokybės reikalavimai.

Valstybės narės šių tikslų negali iki galo pasiekti vienos. Veiksmai būtų efektyvesni, jei jų būtų imtasi ES lygmeniu, remiantis ES teisės aktu, kuriuo užtikrinamas informacijos ir duomenų palyginamumas BŽŪP srityse, kurioms taikomas siūlomas teisės aktas. Pačius duomenis būtų geriausia rinkti valstybėms narėms.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo bus užtikrinta ŪTDT ekonominių, aplinkos ir socialinių ūkio lygmens duomenų, renkamų ir kaupiamų taikant suderintus metodus visose valstybėse narėse, kokybė ir palyginamumas. Taip pat juo bus užtikrinta, kad tinklas išliktų aktualus ir pritaikytas pagal BŽŪP poreikius. Dėl šio reglamento ir sąveikumo ūkio lygmens duomenų rinkimas ir naudojimas bus ekonomiškai efektyvesnis ir bus atsižvelgiama į konkrečias valstybių narių sistemų charakteristikas.

Laikantis proporcingumo principo, siūlomu reglamentu apsiribojama minimaliais reikalavimais ir neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – reglamentas.

Atsižvelgiant į pasiūlymo tikslus ir turinį, tinkamiausia priemonė yra galiojančio reglamento keitimas.

Pagrindinės ES politikos kryptys, tokios kaip BŽŪP, priklauso nuo palyginamų, suderintų ir kokybiškų ūkio lygmens duomenų, prieinamų Europos lygmeniu. Šiam tikslui geriausiai tinka reglamentai, nes jie tiesiogiai taikomi valstybėse narėse ir jų nereikia perkelti į nacionalinę teisę.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Dėl labai techninio iniciatyvos pobūdžio ŪADT sistema nebuvo visapusiškai įvertinta. Tačiau yra mokslinių tyrimų ir tyrimų projektų⁶, kuriuose pateikiami vertinimai, susiję su ŪADT duomenų rinkimo išlaidomis, atkreipiant dėmesį į gerą valstybių narių praktiką, taip pat įvertinamos išlaidos, susijusios su ŪADT aprėpties išplėtimu, apimant aplinkos ir socialinius aspektus.

⁶ Pavyzdžių pateikiama skyriuje „Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas“.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pereinant prie ŪTDT, pradėtos įvairios konsultacijos⁷, kurios buvo skirtos visoms trimis pagrindinėms nustatytoms suinteresuotųjų šalių grupėms: 1) duomenų teikėjams, 2) duomenų rinkėjams ir 3) duomenų naudotojams⁸.

Po įvairių konsultacijų su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis atrodo, kad visos suinteresuotųjų šalių grupės iš esmės pritaria ŪTDT iniciatyvai ir socialinių bei aplinkos aspektų įtraukimui į ŪADT renkamus ekonominius duomenis. Nors buvo išreikšta tvirta parama ūkio lygmens duomenų rinkimui ŪTDT siekiant įvertinti ekonominį ūkininkavimo tvarumą, taip pat aplinkosauginį ir socialinį tvarumą, kai kurie respondentai manė, kad duomenų rinkimo pastangas reikėtų paskirstyti skirtingiems naudotojams ir kad duomenų teikėjų ir duomenų rinkėjų administracinė našta turėtų būti ribota. Siekdama sumažinti ūkininkams ir duomenų rinkėjams tenkančią administracinę naštą Komisija įvedė sąvoką „rinkti duomenis vieną kartą ir juos naudoti daug kartų“, taip siekdama patobulinti administracijų, statistikos institucijų ir privačių įstaigų keitimąsi duomenimis. Komisija taip pat siekia padengti dalį pradinių išlaidų, susijusių su valstybių narių atliekamu koregavimu pereinant prie ŪTDT.

Duomenų teikėjai ir duomenų rinkėjai išreiškė susirūpinimą dėl teikiamų duomenų privatumo ir dėl galimo ūkininkų nenoro dalytis tokia informacija. Todėl teisėkūros procedūra priimamame akte Komisija sugriežtino individualių duomenų apsaugos taisykles.

Duomenų rinkėjai nerimavo dėl ūkininkų nenoro dalyvauti duomenų rinkimo procesuose ir problemų, susijusių su naujų ūkių atrinkimu ir dalyvaujančių ūkių praradimu. Komisija savo ŪTDT iniciatyvoje siūlo ir skatina teikti grįžtamąją informaciją ūkininkams (pvz., teikiant individualias rekomendacijas, veiklos rezultatų ir (arba) lyginamąsias ataskaitas), taip pat numato prievolę ūkininkams dalyvauti ŪTDT tyrimuose, kaip ir vykdant statistinius tyrimus.

Dauguma duomenų teikėjų išreiškė nuomonę, kad jiems būtų aktualu gauti finansinę kompensaciją už dalyvavimą ŪTDT duomenų rinkimo procese. Šioje iniciatyvoje Komisija siūlo valstybėms narėms taikyti skirtingas paskatas ūkininkams dalyvauti duomenų tinkle, įskaitant finansinę paramą.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siekiant parengti ŪTDT pasiūlymą, buvo konsultuojamasi su ŪADT komiteto nariais ir specialiomis darbo grupėmis.

⁷ 1. Veiksmų gairės (nuo birželio 4 d. iki liepos 4 d. buvo pateiktos [svetainėje „Išsakykite savo nuomonę“](#)). Iš viso gauti 33 atsiliepimai). 2. Tikslinės konsultacijos raštu per ES apklausą (internetinė apklausa vykdyta 2021 m. vasarą, gauta daugiau kaip 300 atsakymų). 3. ŪTDT suinteresuotųjų šalių seminarai (pirmasis seminaras vyko 2021 m. vasario mėn., jame siekta įvertinti suinteresuotųjų šalių žinias ir patirtį renkant ir naudojant skirtingus ūkio lygmens duomenis. Antrajame seminare (2021 m. rugsėjo mėn.) buvo aptarti veiksmų gairių ir tikslinių konsultacijų rezultatai, pasikeista konkrečiais pasiūlymais dėl supaprastinimo ir modernizavimo). 4. ŪADT komitetų posėdžiai (vyko 2021 m. balandžio ir spalio mėn., juose dalyvavo visų valstybių narių ryšių palaikymo agentūrų atstovai). 5. Trijų konkrečių darbo grupių posėdžiai (juose aptarti ŪADT supaprastinimo ir modernizavimo klausimai, būsimą ŪTDT ir ŪADT individualių duomenų užklausų priemonė), kurie vyko nuo 2021 m. pavasario iki 2022 m. pavasario ir kuriuose 20 valstybių narių ekspertų ir keli Komisijos darbuotojai aptarė su ŪADT ir ŪTDT susijusias temas).

⁸ 1) *Duomenų teikėjams* (ūkininkams), 2) *duomenų rinkėjams* (valdžios institucijoms, atsakingoms už duomenų rinkimą, teikimą ir prieigą prie administracinių duomenų ES valstybėse narėse (pvz., valstybių narių valdžios institucijoms, ŪADT ryšių biurams, nacionaliniams statistikos institutams) ir 3) *duomenų naudotojams* (pvz., politikos formuotojams, patarėjams žemės ūkio klausimais, akademinėi bendruomenei, tyrėjams, vertintojams, konsultantams).

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į labai technišką iniciatyvos pobūdį ir ribotą Komisijos politikos galimybių pasirinkimą, buvo nuspręsta, kad poveikio vertinimas nėra būtinas. Prie 2018 m. teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl BŽŪP po 2020 m. pridėjame poveikio vertinime nustatyta būtinybę pritaikyti ir sustiprinti esamus duomenų šaltinius, kad jie geriau atitiktų naująją politiką, taip pat būtinybę gerinti duomenų kokybę, ypač kalbant apie rodiklius, susijusius su žemės ūkio aplinka, biologine įvairove ir klimatu. Poveikio vertinime taip pat pasiūlyta išplėsti ŪADT aprėptį, kad būtų kuo geriau reprezentuojami į rinką orientuoti ūkiai. Jame taip pat nurodyta, kad gali reikėti peržiūrėti ūkio ataskaitos kintamuosius (taip pat atsižvelgiant į FLINT projekto rekomendacijas⁹) ir BŽŪP paramos gavėjų dalyvavimo ŪADT duomenų rinkimo procese organizavimo būdą.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Siekiant pereiti nuo ŪADT prie ŪTDT, kartu su tvarumu esminiu iniciatyvos komponentu buvo laikomas supaprastinimas ir naštos mažinimas. Buvo siekiama nustatyti sritis, kuriose galima supaprastinti duomenų rinkimo metodus ir atitinkamai sumažinti išlaidų.

Pirma, reikia pripažinti, kad duomenų rinkimo metodai valstybėse narėse labai skiriasi, nes jos gali pačios pasirinkti tinkamiausią ŪADT ūkio lygmens duomenų rinkimo būdą. Be to, nėra nei išsamios kiekvieno valstybės narės duomenų rinkimo metodo apžvalgos, nei išsamios išlaidų ir naštos apžvalgos. Todėl šiame supaprastinimo ir naštos mažinimo procese buvo atsižvelgta į naujausius tyrimus ir projektus (jų apžvalga pateikta toliau), taip pat į atitinkamus konsultacijų rezultatus. Jais remiantis, toliau siūlomi tam tikri supaprastinimo ir naštos mažinimo būdai. Tačiau galiausiai pačios valstybės narės turės pasirinkti tinkamiausią (-ius) būdą (-us) kartu su ŪTDT duomenų rinkimo metodu (-ais), pagal kuriuos bus renkami papildomi aplinkos ir socialiniai kintamieji.

1. 2015 m. atliktas ir paskelbtas tyrimas „ŪADT duomenų rinkimo išlaidos ir geroji patirtis“ (*Cost of and good practices for FADN data collection*)¹⁰. Pagrindinis šio tyrimo tikslas buvo išnagrinėti ŪADT duomenų rinkimo metodus ir išlaidas valstybėse narėse, atsižvelgiant į duomenų naudojimą dalyvaujančių ūkininkų naudai bei siekiant geresnio politikos formavimo. Šio tyrimo rezultatai patvirtina, kad nėra vienodo ŪADT duomenų rinkimo metodo – valstybės narės pačios pasirenka, kaip rinks duomenis. Todėl ŪADT duomenų rinkimo išlaidos skirtingose valstybėse narėse labai skiriasi¹¹. Tyrime pateikiami trys pagrindiniai išlaidų skirtumo veiksniai:

- 1) ŪADT duomenų imties mastas ir dydis (pvz., Malta renka duomenis iš 536 žemės ūkio valdų, o Lenkija – iš 12 100),
- 2) skirtingi ŪADT duomenų rinkimo metodai (pvz., vienoje šalyse duomenis tiesiogiai renka ŪADT ryšių palaikymo agentūra, o kitose – samdomos privačios buhalterijos įmonės), ir
- 3) išoriniai veiksniai, pvz., skirtingas darbo užmokesčio lygis skirtingose valstybėse narėse ir skirtingi vidutiniai ūkių, patenkančių į ŪADT stebėsenos aprėptį, dydžiai.

⁹ LEI - WUR et al. (2016) *Farm Level Indicators for New Topics in policy evaluation project (FLINT)*, projektas finansuojamas pagal BP7.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cmef/regulation-and-simplification/cost-and-good-practices-fadn-data-collection_en.

¹¹ Tyrimo duomenimis, vidutinės bendros 28 ES valstybių narių išlaidos, dengiamos iš biudžeto, 2012–2014 m. laikotarpiu buvo šiek tiek didesnės nei 58 mln. EUR. 28 ES valstybių narių lygmeniu vidutinis (svertinis) išlaidų lygis yra 678 EUR vienai užpildytai ūkio ataskaitai, tačiau skirtingose valstybėse narėse šis lygis labai skiriasi – nuo vidutiniškai (2012–2014 m.) 107 EUR Bulgarijoje ir 156 EUR Rumunijoje iki 2 905 EUR Belgijoje.

Duomenų rinkimo metodikos pasirinkimas gali bent iš dalies kompensuoti didesnes išlaidas, atsirandančias dėl didesnio darbo užmokesčio lygio ir ūkių dydžio. Ekonomiškiausias duomenų rinkimo būdas viešųjų išlaidų atžvilgiu yra rinkimas iš esamų finansinių ataskaitų (kurios buvo parengtos privačiomis išlaidomis). Tačiau panašu, kad šis metodas yra ir pats nelanksčiausias. Jei esamose sąskaitose nėra aplinkos ir socialinių duomenų, ŪTDT duomenų rinkimo metodą gali tekti koreguoti arba keisti. Galiausiai tyrime nurodoma, kad papildomo kintamojo įtraukimas arba panaikinimas neturi didelės įtakos vienam kintamajam tenkančiai visų duomenų rinkimo išlaidų daliai. Nustačius sistemos pagrindą, metinės išlaidos dažniausiai būna pastovios (susijusios su tyrimo parengimu ir vykdymu, įskaitant žmogiškuosius išteklius, mokymus, IT sistemą), o konkrečios kintamosios išlaidos (pvz., instrukcijų atnaujinimas, konkretaus kodo pridėjimas) būna nedidelės.

2. FLINT¹² tyrimų projekte apibrėžti ūkio lygmens rodikliai, pagal kuriuos būtų gerinamas, pavyzdžiui, BŽŪP kompleksinio paramos susiejimo, tvarumo ir inovacijų vertinimas. Duomenų šiems rodikliams rinkimas buvo susietas su ŪADT bandomuoju tinklu keliose Europos šalyse. Šio projekto rezultatai 1) patvirtina, kad ŪADT pagrįsta sistema yra efektyvi ir tinkama papildomų aplinkos ir socialinių ūkio lygmens duomenų rinkimo priemonė; 2) suteikia tvirtą moksliniais įrodymais pagrįstą pagrindą kartu su galimų naujų kintamųjų sąrašais, pavyzdžiais, kaip rinkti duomenis šiems naujiems kintamiesiems, ir leidžia nustatyti įgyvendinimo kliūtis¹³ bei analitinę naudą¹⁴.

3. ŪADT išplėtimo į ŪTDT¹⁵ tyrimas yra atnaujinta dviejų anksčiau aprašytų tyrimų versija. Jame pateikiama papildoma „FLINT duomenų“¹⁶ įtraukimo į ŪADT duomenų rinkinį išlaidų analizė. Jame pateiktais skaičiavimais, ES vidutinės ŪADT duomenų rinkimo išlaidos sudaro 750 EUR vienai ūkio ataskaitai, o išplėtimo į ŪTDT sąnaudos (pridedant visus FLINT duomenis) padidintų išlaidas iki 1040 EUR vienai ūkio ataskaitai, t. y. išlaidos padidėtų apie 40 proc.. Šiuo tyrimu patvirtinti 2015 m. tyrimo rezultatai, iš kurių matyti dideli dabartinių ŪADT duomenų rinkimo išlaidų skirtumai skirtingose šalyse, ir nustatytos numatomos papildomos išlaidos, susijusios su perėjimu prie ŪTDT. Tyrimu taip pat buvo patvirtinta, kad kai kurios valstybės narės jau surinko tam tikrus numatytus ŪTDT tvarumo kintamuosius, o kitos – ne, todėl gali patirti didesnių pradinių išlaidų. Todėl bendros skirtingų valstybių narių duomenų rinkimo išlaidos negali būti tiesiogiai palyginamos. Galiausiai apytiksliai išlaidų pokyčiai apima platų intervalą – nuo +10 proc. Airijoje ir +11 proc. Nyderlanduose iki +124 proc. Prancūzijoje ir +225 proc. Maltoje¹⁷. Vis dėlto reikia pridurti, kad į šį išlaidų

¹² FLINT (*Farm-level Indicators for New Topics in Policy Evaluation* (su naujomis temomis susiję ūkio lygmens rodikliai, naudojami politikos vertinime)): <https://www.flint-fp7.eu/>.

¹³ FLINT įgyvendinimo kliūtys: jei įgyvendinami visi rodikliai, labai padidėja išlaidos. Siekiant tai kompensuoti, vienas iš galimų sprendimų būtų sumažinti imtį nuo 85 000 ūkių iki 55 000 ūkių. Taikant pastarąjį variantą, kai kuriose valstybėse narėse nustatyti įverčiai būtų nepatikimi. Kita kliūtis yra skirtingų metodų taikymas renkant ūkio lygmens duomenis skirtingose valstybėse narėse – atrodo, kad kai kurioms valstybėms narėms (daugiausia toms, kurios pasitelkia apskaitos įmones) pridėti papildomų kintamųjų yra sunkiau ir (arba) brangiau.

¹⁴ FLINT projekte akcentuojama galima analitinė nauda būtų esamų duomenų ir (arba) informacijos pakartotinis naudojimas. Tvarumo duomenų rinkimas priklausytų nuo sisteminio registravimo, kuris ilgesniu laikotarpiu mažintų administravimo našta ir gerintų kokybę. Galiausiai, papildomi tvarumo duomenys sudarytų sąlygas geresniam ir naujų rūšių politikos vertinimui bei tyrimams.

¹⁵ *Cost of Extending the Farm Accountancy Data Network to the Farm Sustainability Data Network: Empirical Evidence*, <https://edepot.wur.nl/551988>.

¹⁶ FLINT duomenys – apytiksliai 70 konkrečių duomenų elementų sąrašas, kuriuo apibūdinama 31 aktuali tvarumo tema, nustatyta pagal aplinkos, ekonominius ir socialinius aspektus.

¹⁷ Kiekvienai valstybei narei tenkančios išlaidos absoliučiaisiais skaičiais taip pat skiriasi. Joms įtakos turi taikoma duomenų rinkimo metodika, tai, koku mastu FLINT duomenys jau buvo taikomi nacionalinėse ŪADT sistemose, šaliai aktualių FLINT rodiklių temų skaičius (pvz., Airijos ŪADT duomenų imtyje, kurioje dominuoja gyvuliai, pasėliuose beveik nėra pesticidų), taip pat konkretaus ūkio rūšis ir dydis.

skaičiavimą įtraukiami visi 70 kintamųjų, kaip numatyta FLINT projekte, o siūlomų perėjimų prie ŪTDT nesiekama įtraukti visų 70 kintamųjų, jie ilgainiui bus įtraukiami palaipsniui. Pirma, išplėtimas į ŪTDT bus laipsniškas. Antra, remiantis pirminiais skaičiavimais, išplėtimas apimtų nuo 5 iki 25 naujų kintamųjų, kurie turi būti papildomai įvertinti atliekant jau vykdomą 4 punkte aprašytą bandomojo projekto analizę, taip pat atsižvelgiant į teisinės sistemos pokyčius pradėjus taikyti strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ir biologinės įvairovės strategiją. Be to, tyrime neatsižvelgiama į supaprastinimo proceso, sąsajų su kitomis duomenų bazėmis ir jų tarpusavio keitimosi duomenimis teikiamą naudą. Todėl galima vertinti, kad ŪTDT išplėtimo išlaidos bus daug mažesnės nei minėtame tyrime.

4. Vykdamas bandomąjį projektą¹⁸ bus atlikta analizė ir pateikta išsami informacija apie kiekvienos valstybės narės tvarumo kintamuosius ir jų duomenų šaltinius. Kaip minėta, duomenų rinkimo metodai priklauso nuo valstybės narės pasirinkimo. Todėl šiuo bandomuoju projektu bus atliktas duomenų rinkimo metodo (-ų), taikomo (-ų) kiekvienos valstybės narės tvarumo duomenims rinkti, vertinimas ir parodyta, kaip jie yra (arba gali būti) susiję su ŪADT duomenų rinkimo sistema. Iš rezultatų bus galima suprasti kiekvienos valstybės narės padėtį ir pagal juos pagrįstai įvertinti su duomenų rinkimu susijusią administracinę naštą ir išlaidas¹⁹. Šie rezultatai bus tiesiogiai naudojami kuriant su ŪTDT susijusius antrinės teisės aktus.

ŪTDT pasiūlymu siekiama sumažinti ūkininkų ir valstybių narių išlaidas ir administracinę naštą ilguoju laikotarpiu. Remiantis išvadomis ir analize, pasiūlyme atsižvelgiama į šiuos aspektus:

- (1) Naudojimasis geru pagrindu. Renkant tvarumo duomenis tiek ŪADT, tiek už jo ribų, bus patiriama išlaidų. Jau plačiai naudojamos ŪADT sistemos ir jos tinklo išnaudojimas yra ekonomiškai efektyvesnis būdas rinkti papildomus aplinkos ir socialinius ūkio lygmens duomenis siekiant įvertinti ES politiką nei naujos atskiros ir papildomos duomenų bazės sukūrimas. Rinkti ŪADT ekonominius duomenis privaloma pagal ES politiką. Todėl su ŪADT išlaikymu ir tobulinimu susijusios išlaidos ir našta bus patiriamos ir toliau. Be to, rizika, kad sumažės gryno ekonominio ŪADT aktualumas, būtų didesnė.
- (2) Ilgainiui vykstantys pokyčiai. Perėjimo prie ŪTDT procesas užtruks. Nors numatyta, kad 2025 m. bus pirmieji naujų duomenų rinkimo metai, naujų kintamųjų skaičius iš pradžių bus ribotas. Kaip rodo pirminio vertinimo rezultatai, naujų kintamųjų skaičius būtų nuo 5 iki 25.

Be to, tyrime įvertinamos paruošimo išlaidos, tačiau skirtingose valstybėse narėse jos labai skiriasi. Tyrimuose valstybės narės skirstomos į šias 3 rūšis: 1) tokios kaip Nyderlandai arba Airija (jau turima daug duomenų, FLINT duomenys renkami vykstant tam pačiam procesui kaip ŪADT), 2) tokios kaip Lenkija arba Vengrija (duomenų turima nedaug, FLINT duomenys renkami vykstant tam pačiam procesui kaip ŪADT) ir 3) tokios kaip Prancūzija arba Graikija (duomenų turima nedaug, FLINT duomenys renkami atskiromis aplankų kūrybos metu). Apskaičiuotų kai kurių valstybių narių išlaidų pavyzdžiai (absoliučiais skaičiais, EUR vienam ūkiui, kur pirmasis punktas yra apytikslės dabartinių ŪADT duomenų rinkimo išlaidos, antrasis punktas – bendros ŪADT ir FLINT duomenų rinkimo išlaidos): Airija (atitinkamai 1 000 EUR ir 1 104 EUR), Nyderlandai (3 000 EUR ir 3 333 EUR), Lenkija (656 EUR ir 860 EUR), Vengrija (500 EUR ir 566 EUR), Prancūzija (500 EUR ir 1 119 EUR), Graikija (1 273 EUR ir 1 910 EUR).

¹⁸ IPM2 ir ŪTDT bandomasis projektas pradėtas 2021 m. gruodžio mėn. ir baigsis 2023 m. lapkričio mėn. Techninės specifikacijos galima rasti čia: <https://etendering.ted.europa.eu/document/document-file-download.html?docFileId=111485>.

¹⁹ Svarbius tarpinius rezultatus planuojama pateikti 2022 m. spalio mėn. Tai apims valstybių narių aplinkos ir socialinių temų atranką, jų duomenų šaltinius, bus analizuojami dabartiniai duomenų rinkimo metodai ir būsimos ŪTDT temos.

- (3) Sąveikumas padeda. ŪTDT skatins pakartotinai naudoti kitose duomenų bazėse ir šaltiniuose jau turimus duomenis (pvz., sąsajos su IAKS, kitomis atitinkamomis nacionalinių statistikos institucijų duomenų bazėmis). Ilgesniu laikotarpiu taip bus sumažintos valstybių narių duomenų rinkimo išlaidos ir ūkininkams tenkanti našta (bus galima surinkti ūkio duomenis vieną kartą, o juos naudoti daug kartų).
- (4) Šiuolaikinių ir skaitmeninių duomenų rinkimo metodų naudojimas. ŪTDT skatins naudoti alternatyvias, šiuolaikines ir skaitmenines duomenų rinkimo priemones. Atlikus ŪADT supaprastinimo ir modernizavimo sričių atranką buvo nustatytos tam tikros sritys, kuriose galima sumažinti išlaidas taikant šiuolaikines priemones (pvz., susijusias su geografinės vietos nustatymu). Be to, renkant duomenis nuotoliniu būdu (pvz., naudojant palydovus, jutiklių matavimus) ir juos susiejant su kitais turimais administraciniais duomenimis galima dar labiau sumažinti valstybių narių ir ūkininkų išlaidas ir našą (pvz., išlaidų sumažės, nes reikės mažiau kontaktuoti su ūkininkais, bus pakartotinai naudojama jau turima informacija). Papildomi išsamūs darbai bus atlikti peržiūrėjus antrinės teisės aktus.
- (5) Pasirinkimas rinkti kasmet arba periodiškai. ŪTDT iniciatyva planuojama atskirti kasmetinį ir periodinį (vykdomą kas kelerius metus) duomenų rinkimą, nes kai kurių kintamųjų gali nereikėti rinkti kiekvienais metais. Todėl taikant šį metodą bus sumažinta išlaidų ir tikimasi, kad ilgesnis periodinio duomenų rinkimo laikotarpis padės šį duomenų rinkimą geriau suplanuoti.
- (6) Finansinė parama valstybėms narėms ir ūkininkams. ES biudžeto lėšomis jau prisidedama prie ŪADT duomenų rinkimo taikant ES standartinį mokestį. Kalbant apie ŪTDT, siekiant padėti valstybėms narėms padengti pradines dėl perėjimo patiriamas išlaidas, planuojama iš ES biudžeto finansiškai prisidėti prie valstybių narių sistemų paruošimo ir modernizavimo. Be to, kad paskatintų duomenų tinkle dalyvaujančius ūkininkus, valstybėms narėms bus leidžiama jiems mokėti už duomenų pateikimą. Kartu ŪTDT atitiks statistikos taisyklės, pagal kurias ūkininkas privalo dalyvauti tyrime.

Apibendrinant, iš minėto vertinimo matyti, kad perėjimas prie ŪTDT trumpuoju laikotarpiu padidins išlaidas ir šiek tiek padidins našą²⁰, visų pirma valstybėms narėms. Tai daugiausia susiję su pradiniu perėjimo proceso etapu, kuriuo kai kuriose valstybėse narėse gali reikėti atlikti tam tikrų duomenų rinkimo metodų pakeitimų ir (arba) pakoreguoti IT sistemas. Tačiau manoma, kad ilgesniu laikotarpiu sumažės tiek valstybių narių, tiek ūkininkų išlaidos ir našta.

• **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymu didinama pagrindinių teisių, susijusių su individualių duomenų apsaugos taisyklių stiprinimu, apsauga ir gerinama atitiktis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniams.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Reglamento 1217/2009 19 straipsnyje nurodyta, kad ES biudžeto lėšomis padengiamos Komisijos IT išlaidos ir metinis įnašas (ES standartinis mokestis), kuriuo padengiama

²⁰ Kaip nurodyta analizėje, tuo metu konkrečių duomenų pateikti neįmanoma, nes pagrindinės išlaidos susijusios su galimu duomenų rinkimo metodo koregavimu. Skirtingose valstybėse narėse metodai ir susijusios išlaidos labai skiriasi. Įvykdžius IPM2 ir ŪTDT bandomąjį projektą, bus gauta daugiau su šia tema susijusios informacijos ir įverčių, bet ne anksčiau kaip 2022 m. rudenį.

valstybių narių duomenų rinkimo išlaidų dalis. Pažymima, kad per pastaruosius 12 metų ES standartinis mokestis šiek tiek padidėjo²¹. Tačiau šis padidėjimas neapėmė visos to laikotarpio infliacijos. Be to, buvo įvertinta, kad ES įnašu padengiama tik iki 30 proc. valstybių narių duomenų rinkimo išlaidų²².

Kalbant apie ES biudžetą, ŪTDT pasiūlymu siekiama išplėsti ir iš dalies pakeisti dabartinę aprėptį:

- (1) diferencijuojant reguliarių ir specialių tyrimų biudžetus,
- (2) leidžiant finansuoti valstybių narių ŪTDT duomenų rinkimo sistemų paruošimo bei modernizavimo ir jų IT sistemų koregavimo išlaidas,
- (3) skatinant ūkių dalyvavimą, leidžiant valstybėms narėms skirtingai paskirstyti mokesčius, susiejant juos su standartinė valdos produkcijos verte,
- (4) leidžiant valstybėms narėms taikyti paskatas ūkininkams dalyvauti duomenų tinkle, pavyzdžiui, jiems teikiant finansinę paramą.

Iš viso 2022 m. ŪADT skirtas ES biudžetas siekia 16,7 mln. EUR. ŪTDT biudžetą planuojama didinti siekiant padengti su minėtu aprėpties išplėtimu susijusias išlaidas. Tačiau galutinė suma labai priklauso nuo antrinės teisės aktų formos ir išsamių nuostatų, todėl šiame etape sumos tiksliai įvertinti neįmanoma.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Tikimasi, kad Europos Parlamentas ir Taryba pasiūlytą reglamentą priims kuo greičiau ir kad netrukus po to Komisija priims įgyvendinimo priemones. Reglamentas bus tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse ir atskiros įgyvendinimo plano nereikės.

Valstybės narės turės teikti Komisijai duomenis nuo 2026 m. (už 2025 ataskaitinius metus).

• Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Siūlomas pakeitimas taikomas Reglamento (ES) 1217/2009 1, 2, 3, 4, 5, 5a, 5b, 6, 7, 8, 16, 17, 19, 19a straipsniams, juo siekiama pereiti nuo ŪADT prie ŪTDT išplečiant duomenų rinkimo aprėptį taip, kad, be ekonominio aspekto, būtų įtraukti ir aplinkos bei socialiniai aspektai, supaprastinant ir modernizuojant dabartinį duomenų rinkinį, motyvuojant ūkininkus dalyvauti duomenų tinkle ir padedant valstybėms narėms vykdyti duomenų rinkimo procesą (pvz., pateikiant nuorodas į kitas aktualias duomenų bazes, prisidedant prie perėjimo proceso).

²¹ 2010 m. jis buvo 155 EUR vienai ūkio ataskaitai, o šiuo metu (2022 m.) siekia iki 180 EUR vienai ūkio ataskaitai. Nuo 2015 m. mokestį sudaro dvi dalys – 160 EUR (fiksuoji dalis) + iki 20 EUR (premijų dalis, kurios mokėjimas priklauso nuo duomenų pateikimo laiku ir kokybės). Už praėjusius mokėjimo metus (2019 m.) tik 14 iš 28 valstybių narių gavo tam tikrą premijos mokesčio dalį.

²² Remiantis kai kurių valstybių narių vertinimu, ES standartinis mokestis padengia tokią dalį ŪADT duomenų rinkimo išlaidų: Danijoje – 23,6 proc., Portugalijoje – 30 proc., Prancūzijoje – 29,5 proc., Lenkijoje – 22 proc.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo dėl perėjimo nuo ūkių apskaitos duomenų tinklo prie ūkių tvarumo duomenų tinklo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
 atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,
 atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
 teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
 atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
 atsižvelgdama į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonę,
 laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,
 kadangi:

- (1) Sąjungos žemės ūkio sektoriaus ir bendros žemės ūkio politikos plėtrai reikalinga objektyvi ir aktuali informacija apie Sąjungos žemės ūkio valdų veiklos rezultatus ir tvarumą. Ūkių apskaitos duomenų tinklas (ŪADT) įsteigtas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1217/2009³;
- (2) Komisijos atliktame poveikio vertinime, kuriuo remiami 2018 m. teisėkūros procedūra priimami aktai dėl Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) po 2020 m.⁴, nustatyta būtinybė gerinti ūkio lygmens duomenų rinkimą;
- (3) 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikate „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (toliau – strategija „Nuo ūkio iki

¹ OL C, , p. .

² OL C, , p. .

³ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009, sukuriantis žemės ūkio valdų pajamų ir ūkinės veiklos apskaitos duomenų rinkimo tinklą Europos Sąjungoje (OL L 328, 2009 12 15, p. 27).

⁴ SWD(2018) 301 *final*, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Poveikio vertinimas. Pasiūlymai dėl – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013; – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013; – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms.

stalo“) Komisija paskelbė ketinanti pereiti nuo ūkių apskaitos duomenų tinklo (toliau – ŪADT) prie ūkių tvarumo duomenų tinklo (toliau – ŪTDT), kad būtų renkami ūkio lygmens duomenys apie tvarumą. Šiuo perėjimu taip pat bus prisidedama prie konsultacinių paslaugų ūkininkams gerinimo ir ūkio veiklos rezultatų lyginamosios analizės;

- (4) žemės ūkio valdų tvarumas vertinamas pagal Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, atsižvelgiant į tris pagrindinius aspektus: ekonominį, aplinkos ir socialinį. Šiuo metu duomenys daugiausia renkami žemės ūkio valdų ekonominiams aspektams įvertinti, tačiau būtina įvertinti bendrą valdos tvarumą, įskaitant aplinkos duomenis, susijusius su dirvožemiu, oru, vandeniu ir biologine įvairove, taip pat socialinį ūkininkavimo aspektą apimančius duomenis. Perėjus prie ŪTDT, bus galima lyginti ūkio veiklos rezultatus su regioniniais, nacionaliniais ir sektoriniais vidurkiais. Kalbant apie apskaitos duomenis, žemės ūkio valdų apskaita yra pagrindinis žemės ūkio valdų pajamų vertinimo ar ūkinės veiklos analizės šaltinis. Surinkta informacija taip pat gali būti naudojama prie individualių poreikių pritaikytoms konsultacinėms paslaugoms ir grįžtamajai informacijai ūkininkams teikti, siekiant pagerinti žemės ūkio valdų tvarumą;
- (5) šiuos tikslus galima pasiekti tik per Sąjungos tinklą ūkių tvarumo duomenims rinkti (toliau – duomenų tinklas), remiantis duomenų rinkėjais, esančiais kiekvienoje valstybėje narėje, išsaugant dalyvaujančių šalių konfidencialumą. Valstybės narės arba atsakingos nacionalinės institucijos turėtų stengtis kuo labiau modernizuoti duomenų rinkimo būdus. Siekiant sumažinti ūkininkams ir duomenų rinkėjams tenkančią našta, išvengti duomenų užklausų dubliavimo ir išplėsti ŪTDT duomenų rinkinį, turėtų būti taikomas principas, kad duomenys renkami vieną kartą, o naudojami daug kartų. Bus svarstoma Atvirųjų duomenų direktyva⁵. Turėtų būti skatinamas skaitmeninių sprendimų naudojimas, įskaitant pakartotinį duomenų naudojimą ir dalijimąsi duomenimis su kitais šaltiniais. Siekiant surinkti aplinkos ir socialinius kintamuosius, turėtų būti numatyta galimybė išplėsti sistemą, pagrįstą tik ūkio apskaitos tarnybomis, ir pagrįsti duomenų rinkimą reguliariais ir specialiais tyrimais, atsižvelgiant į informacinius poreikius;
- (6) kalbant apie Reglamento (EB) Nr. 1217/2009 5 straipsnyje nustatytą tiriamąją sritį, išlaikomi pagrindiniai apskaitos duomenų reprezentatyvumo kriterijai ir reguliarių tyrimų atrankos kriterijai, įtraukiant papildomos informacijos apie kitus tvarumo aspektus ir atsižvelgiant į tai, kad gautas tyrimas gali būti nereprezentatyvus aplinkos arba socialinių kintamųjų atžvilgiu. Atsižvelgiant į poreikį rinkti tokią informaciją, specialūs tyrimai gali būti organizuojami taikant skirtingus atrankos kriterijus ir periodiškumą, įskaitant *ad hoc* arba periodinius (kas kelerius metus vykdomus) tyrimus;
- (7) siūsdamos respondentinės valdos duomenis Sąjungos lygmeniu, valstybės narės turėtų pateikti ūkio ID, pagal kurį būtų galima nustatyti ūkį, siekiant užtikrinti dalijimąsi duomenimis Sąjungos lygmeniu. Tokių informacijos mainų tikslas – padidinti gebėjimą analizuoti tvarumo klausimus;
- (8) jei Komisija arba ryšių palaikymo agentūros dalysis individualiais duomenimis, labai svarbu užtikrinti duomenų apsaugą ir patikinti ūkininkus, kad jų duomenys ir visa kita pagal šį reglamentą gauta individuali informacija bus nuasmeninti arba pseudoniminti,

⁵ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo. PE/28/2019/REV/1.

taip išvengiant galimybės ūkininkus identifikuoti – tai taikytina tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims;

- (9) duomenys turėtų būti renkami valstybės narės lygmeniu ir turėtų būti pseudoniminami jiems priskiriant identifikavimo numerį. Komisijai turėtų būti perduodami tik pseudoniminiai duomenys. Turėtų būti numatyta, kad prieiga prie šių duomenų bus suteikiama tik kompetentingoms institucijoms konkrečiais atvejais ir laikantis tarptautinės, Sąjungos ir nacionalinės teisės. Procedūros, kurių reikia laikytis, ir sąlygos, kurios turi būti įvykdytos siekiant gauti prieigą prie duomenų pagal būtinumo ir proporcingumo reikalavimus, turėtų būti apibrėžtos tarptautinėje, Sąjungos ir nacionalinėje teisėje, visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (10) turėtų būti imamasi visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta anonimiškumo ir pseudonimiškumo panaikinimo, tačiau gali atsitikti taip, kad duomenys bus atskleisti dėl papildomų mokslinių tyrimų ir duomenų atskleidimo, kurio Komisija negali kontroliuoti. Tokiais atvejais duomenys turėtų būti laikomi asmens duomenimis ir turėtų būti taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/679⁶ ir (ES) 2018/1725⁷. Renkami duomenys apie žemės ūkio valdas, neatsižvelgiant į tai, ar jos priklauso fiziniams, ar juridiniams asmenims. Todėl duomenų apsaugos garantijos turėtų būti taikomos ir juridiniams asmenims. Be to, kuriant, rengiant ir platinant Europos statistiką, turėtų būti laikomasi Reglamento (EB) Nr. 223/2009 principų⁸;
- (11) siekiant užtikrinti duomenų apsaugą, turėtų būti nustatytos išsamios duomenų tvarkymo taisyklės. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomos neesminės Reglamento (EB) Nr. 1217/2009 nuostatos, į jas įtraukiant duomenų tvarkymo proceso taisykles, kuriomis visų pirma reglamentuojamas ūkio ID, duomenų saugojimas, duomenų kokybė ir patvirtinimas, duomenų naudojimas, prieiga prie pirminių duomenų ir jų perdavimas, pirminių duomenų tvarkymas, duomenų derinimas su duomenimis iš kitų šaltinių, išsamių ir agreguotų duomenų prieinamumo užtikrinimo tvarka, suderinamos duomenų saugojimo ir mainų sistemos, atsisakymo pateikti duomenis peržiūra, galutinių mokslinių duomenų naudotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių pareigos;
- (12) siekiant užtikrinti vienodas Reglamento (EB) Nr. 1217/2009 įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl konkretaus reguliarių ir specialių tyrimų valdymo, taip pat dėl konkrečių duomenų apsaugos taisyklių;
- (13) išplėtus ŪTDT aprėptį, reikia pritaikyti biudžeto taisykles, įskaitant diferencijuotą reguliarių ir specialių tyrimų valdymą. Iš Sąjungos biudžeto turėtų būti finansuojamas valstybių narių sistemų paruošimas ir modernizavimas, kad jos būtų suderintos su peržiūrėta ŪTDT aprėptimi ir valdymu. Valstybės narės gali numatyti paskirstymą,

⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁷ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

susietą su standartine žemės ūkio valdos produkcijos verte. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė taikyti paskatas ūkininkams dalyvauti duomenų tinkle, pavyzdžiui, jiems teikiant finansinę paramą, grįžtamąją informaciją apie ūkio veiklos rezultatus, daugiausia dėmesio skiriant darnaus ūkininkavimo praktikos gerinimui, arba teikiant tikslines rekomendacijas pagal ŪTDT informaciją;

- (14) atsižvelgiant į tai, kad kai kurios valstybės narės susiduria su problemomis dėl ūkininkų dalyvavimo duomenų tinkle, kai kurios iš jų ŪADT sistemą jau įtraukė į nacionalinę statistiką, pagal kurią ūkininkai privalo pateikti prašomą informaciją. Ūkininkai, kurių valda pasirinkta kaip respondentinė valda, turėtų pateikti duomenis. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė priimti nacionalines taisykles, kurios leistų spręsti problemas, kai respondentinių valdų savininkai nesilaiko šios prievolės;
- (15) siekiant atsižvelgti į dabartinio reglamento pokyčius, reikėtų pakoreguoti Ūkių apskaitos duomenų tinklo komiteto pavadinimą. Tačiau dabartinis komitetas turėtų toliau egzistuoti ir vykdyti tas pačias funkcijas, prisitaikydamas prie naujos duomenų tinklo aprėpties;

- (16) todėl Reglamentą (EB) Nr. 1217/2009 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1217/2009 iš dalies keičiamas taip:

- (1) Reglamento pavadinimas pakeičiamas taip:

„2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009, kuriuo sukuriamas žemės ūkio valdų tvarumo duomenų rinkimo tinklas Sąjungoje“;

- (2) I skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„SĄJUNGOS ŪKIŲ TVARUMO DUOMENŲ TINKLO SUKŪRIMAS“.

- (3) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

1. Sukuriamas Sąjungos ūkių tvarumo duomenų tinklas (toliau – ŪTDT, arba duomenų tinklas), skirtas ūkio lygmens ekonominiams, aplinkos ir socialiniams duomenims rinkti.

2. Pagal šį reglamentą gauti duomenys padeda vertinti ES žemės ūkio tvarumą.

3. ŪTDT duomenys skelbiami viešai laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsnių ir reglamentų (ES) 2016/679* ir 2018/1725**.

4. Kai aktualu, pagal šį reglamentą surinktų duomenų tvarkymas, valdymas ir naudojimas turi atitikti reglamentus (ES) 2016/679, (ES) 2018/1725 ir (EB) Nr. 223/2009***.“;

* 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

** 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

*** 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

(4) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) ūkininkas – fizinis asmuo, atsakingas už kasdienį žemės ūkio valdos valdymą;
- b) valda – ūkis, suprantamas taip, kaip Sąjungos žemės ūkio tyrimų ir surašymų kontekste;
- c) valdos kategorija – grupė žemės ūkio valdų, kurios priklauso toms pačioms kategorijoms pagal ūkininkavimo tipą ir ekonominį dydį, nurodytus 5b straipsnyje apibūdintoje Sąjungos žemės ūkio valdų tipologijoje;
- d) ūkio ataskaita – klausimynas, kurį pildant pateikiami žemės ūkio valdos duomenys pagal ŪTDT bendrą metodiką;
- e) respondentinė valda – žemės ūkio valda, teikianti ūkio ataskaitas duomenų tinklui;
- f) Ūkių tvarumo duomenų tinklo rajonas (ŪTDT rajonas) – valstybės narės teritorija arba jos dalis, nustatyta respondentinėms valdoms atrinkti;
- g) ŪTDT duomenys – su žemės ūkio valdomis susiję ekonominiai, aplinkosauginiai ir socialiniai ūkių lygmens duomenys, gauti iš finansinių ataskaitų ir (arba) sistemingai ir reguliariai renkamų kitų duomenų šaltinių;
- h) standartinė produkcija – bendrosios produkcijos standartinė vertė;
- i) asmens duomenys – asmens duomenys, apibrėžti reglamentuose (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725; jiems taikoma apsauga išplečiama apimant ir teisėtus ūkininkų, kurie yra juridiniai asmenys, interesus;
- j) ūkio ID – unikalus atskiros ūkio identifikavimo numeris, susijęs su duomenų tvarkymu pagal šį reglamentą;
- k) duomenų tvarkymas – su asmenų duomenimis susijusi operacija ar operacijų seka pagal Reglamento (ES) 2018/1725 3 straipsnio 3 dalį;

l) pirminiai duomenys – duomenys, susiję su atskirais ūkiais, fiziniais ar juridiniais asmenimis arba atskiromis imtimis;

m) metaduomenys – duomenys, suteikiantys kokybinės ir kiekybinės informacijos apie surinktus pirminius duomenis;

n) anonimizuoti duomenys – pirminiais duomenimis grindžiami duomenys, pateikiami taip, kad nebūtų įmanoma tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti fizinių ar juridinių asmenų;

o) pseudoniminiai duomenys – asmens duomenys, kurių nebeįmanoma priskirti konkrečiam subjektui nesinaudojant papildoma informacija, jeigu tokia papildoma informacija yra saugoma atskirai ir jai taikomos techninės bei organizacinės priemonės, siekiant užtikrinti, kad asmens duomenys nebūtų priskirti identifikuotam ar galimam identifikuoti fiziniam arba juridiniam asmeniui;

p) agreguoti duomenys – rezultatas, gaunamas konkrečiais analitiniais tikslais apibendrinus pirminius arba išsamius duomenis.“;

(5) įterpiamas šis straipsnis:

„2a straipsnis
ŪTDT rajonų sąrašas pateiktas I priede.“;

(6) 3 straipsnyje santrumpa „ŪADT“ pakeičiama santrumpa „ŪTDT“;

(7) II skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„ŽEMĖS ŪKIO VALDŲ PAJAMOMS NUSTATYTI IR KITAI INFORMACIJAI APIE TVARUMĄ RINKTI NAUDOJAMI DUOMENYS“;

(8) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Šis skyrius taikomas apskaitos ir kitų tvarumo duomenų rinkimui. ŪTDT duomenys renkami atliekant reguliarius ir specialius tyrimus.

2. ŪTDT tyrimams atlikti būtinų duomenų rinkimo ir pakartotinio naudojimo reikmėms ŪTDT kompetentinga institucija gali naudoti kitus duomenų šaltinius.

3. Komisijai pagal 19a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas taisyklėmis, susijusiomis su duomenų valdymo procesu, visų pirma su ūkio ID, duomenų saugojimu, duomenų kokybe ir patvirtinimu, duomenų naudojimu, prieiga prie pirminių duomenų ir jų perdavimu, pirminių duomenų tvarkymu, duomenų derinimu su duomenimis iš kitų šaltinių, išsamių ir agreguotų duomenų prieinamumo užtikrinimo tvarka, suderinamomis duomenų saugojimo ir mainų sistemomis, atsisakymo teikti duomenis peržiūra, mokslinių duomenų galutinių naudotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių pareigomis.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma ir atnaujinama bendrų reguliarių ir specialių tyrimų forma ir turinys, taip pat pakartotinio duomenų naudojimo ir dalijimosi jais metodai ir reikalavimai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19b straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

(9) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

1. Tyrimo sritis apima žemės ūkio valdas, kurių ekonominis dydis yra lygus arba didesnis už eurus išreikštą ribą, atitinkančią vieną iš 5b straipsnyje apibrėžtos Sąjungos žemės ūkio valdų tipologijos ekonominio dydžio klasių žemutinių ribų.

Komisijai pagal 19a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos ribos nustatymo taisyklėmis.

Remdamasi iš valstybių narių gautais duomenimis, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pirmoje pastraipoje nurodyta riba. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19b straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Kad atitiktų respondentinės valdos reikalavimus, žemės ūkio valda:

a) turi būti įtraukta į 1 dalyje minimą tyrimo sritį;

b) turi drauge su kitomis kiekvieno ŪTDT rajono valdomis reprezentatyviai atspindėti tyrimo sritį.

3. Žemės ūkio valda, kuri pagal respondentinių valdų atrankos planą atitinka respondentinės valdos kriterijus, teikia prašomus duomenis.

4. Valstybės narės gali priimti nacionalines taisykles, taikytinas galimais 3 dalies nesilaikymo atvejais.“;

(10) 5a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Kiekviena valstybė narė parengia respondentinių valdų atrankos planą, kuriuo užtikrinama tyrimo, įskaitant reguliarius ir, kai tinkama, specialius tyrimus, srities reprezentatyvijoji imtis.“;

b) 2 ir 3 dalyse santrumpa „ŪADT“ pakeičiama santrumpa „ŪTDT“;

(11) 5b straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Žemės ūkio valdos klasifikuojamos vienodai pagal Sąjungos žemės ūkio valdų tipologiją, pavyzdžiui, ūkininkavimo tipą, jų ekonominį dydį ir kitos tiesiogiai su jomis susijusios pelningos veiklos svarbą.

Žemės ūkio valdų tipologija visų pirma naudojama pagal ūkininkavimo tipą ir ekonominio dydžio klases pateikiant duomenis, surinktus atliekant Sąjungos ūkių struktūros tyrimus ir naudojantis ŪTDT.“;

(12) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena valstybė narė įsteigia duomenų tinklo nacionalinį komitetą (toliau – Nacionalinis komitetas).“;

b) 4 straipsnyje santrumpa „ŪADT“ pakeičiama santrumpa „ŪTDT“;

(13) 7 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena valstybė narė paskiria ryšių palaikymo agentūrą, kurios užduotys yra:

a) informuoti Nacionalinį komitetą, Regioninius komitetus ir duomenų rinkėjus, pavyzdžiui, apskaitos tarnybas, apie taikytiną reguliavimo sistemą ir užtikrinti tinkamą jos įgyvendinimą;

b) sudaryti respondentinių valdų atrankos planą, pateikti jį Nacionaliniam komitetui tvirtinti ir po to perduoti jį Komisijai;

c) sudaryti:

i) respondentinių valdų sąrašą,

ii) kai taikoma, duomenų rinkėjų, kurie geba parengti ūkių ataskaitas, sąrašą;

d) parengti galutinę ūkių ataskaitų, kurias jai atsiuntė duomenų rinkėjai, redakciją, be kita ko, remiantis iš kitų duomenų šaltinių surinktais duomenimis;

e) tikrinti, ar ūkių ataskaitos parengtos tinkamai;

f) reikalaujama forma ir per nustatytą terminą perduoti Komisijai tinkamai parengtas ūkių ataskaitas;

g) 17 straipsnyje numatytus prašymus pateikti informaciją siųsti Nacionaliniam komitetui, Regioniniams komitetams ir duomenų rinkėjams ir perduoti Komisijai atitinkamus atsakymus;

h) pateikti gautus rezultatus, kad ūkininkai galėtų gauti rekomendacijų ir grįžtamosios informacijos apie savo rezultatus tvarumo srityje.“;

(14) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

1. Kiekvienai respondentinei valdai rengiama atskira ūkio ataskaita, o jai identifikuoti naudojamas ūkio ID.

2. Kiekvienoje tinkamai parengtoje ūkio ataskaitoje pateikti duomenys turi būti tokie, kad būtų galima:

- a) apibūdinti respondentinę valdą pagal pagrindines jos gamybos veiksmų dalis;
- b) įvertinti įvairiais būdais gaunamas valdos pajamas;
- c) įvertinti ūkio ekonominį, aplinkosauginį ir socialinį tvarumą;
- d) patikrinti pateiktos informacijos teisingumą, atliekant patikrinimus vietoje.

3. Ūkio ataskaitos duomenys turi būti siejami su viena žemės ūkio valda bei vienais ataskaitiniais metais, kuriuos sudaro 12 iš eilės einančių mėnesių, ir turi būti susiję tik su ta žemės ūkio valda. Tie duomenys turi būti susiję su pačios valdos žemės ūkio veikla ir kita tiesiogiai su valda susijusia pelninga veikla.

4. Komisijai pagal 19a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas taisyklėmis, pagal kurias nustatomos pagrindinės rinktinų duomenų grupės ir bendrosios duomenų rinkimo taisyklės.

5. Siekiant užtikrinti, kad pateikiant ūkių ataskaitas renkami duomenys būtų palyginami, nepriklausomai nuo tiriamų respondentinių valdų, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ūkių ataskaitų formą ir išdėstymą, taip pat duomenų perdavimo Komisijai metodus ir terminus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19b straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

(15) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

1. Draudžiama apmokestinimo tikslais naudoti kokius nors individualius duomenis ar kitokią individualią informaciją, gautą įgyvendinant šį reglamentą.

2. 1 straipsnyje nustatytais tikslais Komisija arba ryšių palaikymo agentūros gali keistis anonimizuotais arba pseudoniminiais individualiais duomenimis su sąlyga, kad nebus identifikuojami fiziniai ar juridiniai asmenys.“;

(16) 17 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Laikydami savo atsakomybės ribų, Nacionalinis komitetas, Regioniniai komitetai, ryšių palaikymo agentūra ir duomenų rinkėjai Komisijai privalo teikti visą jos prašomą informaciją apie savo pareigų vykdymą pagal šį reglamentą.

Tokie prašymai pateikti informaciją, adresuoti Nacionaliniam komitetui, Regioniniams komitetams ar duomenų rinkėjams, ir atsakymai į juos perduodami raštiškai per ryšių palaikymo agentūrą.“;

(17) 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

1. Iš asignavimų, įtrauktinų į Komisijai skirtą Sąjungos bendrojo biudžeto skirsnį, padengiama:

a) reguliarių tyrimų atveju: įprastas mokestis, mokėtinas valstybėms narėms už tinkamai parengtų ir per nustatytą terminą pateiktų ūkių ataskaitų perdavimą, atsižvelgiant į didžiausią respondentinių valdų skaičių, nustatytą pagal 5a straipsnio 2 dalį. Jei bendras tinkamai parengtų ir pateiktų ūkių ataskaitų, susijusių su ŪTDT rajonu arba valstybe nare, skaičius yra mažesnis nei 80 % tam ŪTDT rajonui arba atitinkamai valstybei narei nustatyto respondentinių valdų skaičiaus, kiekvienos to ŪTDT rajono arba atitinkamos valstybės narės ūkio ataskaitos atžvilgiu taikomas 50 % įprasto mokesčio dydžio mokestis;

b) specialių tyrimų atveju: įprastas mokestis, mokėtinas valstybėms narėms už tinkamai parengtų ir per nustatytą terminą pateiktų ūkių ataskaitų perdavimą, atsižvelgiant į didžiausią respondentinių valdų skaičių, nustatytą pagal 5a straipsnio 2 dalį. Jei bendras tinkamai parengtų ir pateiktų ūkių ataskaitų, susijusių su ŪTDT rajonu arba valstybe nare, skaičius yra mažesnis nei 80 % tam ŪTDT rajonui arba atitinkamai valstybei narei nustatyto respondentinių valdų skaičiaus, kiekvienos to ŪTDT rajono arba atitinkamos valstybės narės ūkio ataskaitos atžvilgiu taikomas 50 % įprasto mokesčio dydžio mokestis;

c) visos išlaidos, susijusios su kompiuterizuotomis sistemomis, kuriomis Komisija naudojami tinklo valdymo ir plėtojimo, valstybių narių siunčiamų duomenų priėmimo, tikrinimo, tvarkymo sąveikumo ir analizės reikmėms. Toms išlaidoms tam tikrais atvejais priskiriamos išlaidos, susijusios su tų operacijų rezultatų sklaida, ir išlaidos, susijusios su kitų duomenų tinklo aspektų tyrimais ir plėtojimu.

2. Nacionalinio komiteto, Regioninių komitetų ir ryšių palaikymo agentūrų įkūrimo ir veiklos išlaidos neįtraukiamos į Sąjungos bendrąjį biudžetą.

3. Sąjunga taip pat gali skirti finansinius įnašus iš Sąjungos bendrojo biudžeto valstybėms narėms, kad padengtų šio reglamento įgyvendinimo išlaidas, kai dėl papildomų aplinkos ir socialinių kintamųjų rinkimo sistemos, kuri, be kita ko, apima mokymą ir duomenų rinkimo sistemų sąveikumą, sukūrimo reikia iš esmės pritaikyti valstybės narės nacionalinę ŪTDT duomenų rinkimo sistemą.

4. Valstybėms narėms mokėtinas įprastas mokestis gali būti iš dalies arba visiškai sumokėtas ūkininkams už jų dalyvavimą ŪTDT tyrimuose. Valstybės narės gali nustatyti specialią paskirstymo schemą, pagal kurią dalyvaujantiems ūkininkams išmokėtos sumos dalis arba visa suma priklauso nuo standartinės ūkio produkcijos vertės.

5. Valstybės narės gali nustatyti paskatas ūkininkams dalyvauti ŪTDT tyrimuose ir jas taikyti.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios procedūros, susijusios su 1 dalies a ir b punktuose nurodytu įprastu mokesčiu ir 3 dalyje nurodytu duomenų rinkimo sistemos pritaikymu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19b straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

(18) 19a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Įgaliojimai priimti 3 straipsnyje, 4 straipsnio 3 dalyje 5 straipsnio 1 dalyje, 5a straipsnio 1 dalyje, 5b straipsnio 2 ir 3 dalyse, 8 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami 5 metų laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudoti deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 5 straipsnio 1 dalyje, 5a straipsnio 1 dalyje, 5b straipsnio 2 ir 3 dalyse, taip pat 8 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 3 straipsnį ir 4 straipsnio 3 dalį, 5 straipsnio 1 dalį, 5a straipsnio 1 dalį, 5b straipsnio 2 ir 3 dalis ir 8 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

(19) 19b straipsnyje:

1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisijai padeda komitetas, vadinamas Ūkių tvarumo duomenų tinklo komitetu. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011⁹.“;

(20) I priedas pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė